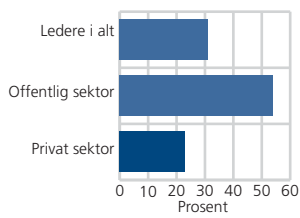

Mot maktens tinder?

Andel kvinnelige ledere. 2008

Kilde: Arbeidskraftundersøkelsen.

Flest mannlige ledere

Til tross for at kvinner nå utgjør 47 prosent av de sysselsatte, er de fortsatt i klart mindretall i lederyrkene. I 2008 var 31 prosent av alle ledere kvinner, en økning fra 26 prosent i 2001.

Andelen kvinnelige toppledere er enda lavere, 20 prosent, mens andelen mellomledere er noe høyere, 36 prosent. Flest kvinnelige ledere finner vi innenfor undervisning og helse- og sosialtjenester, hvor sju av ti ledere er kvinner.

Offentlig virksomhet mer kvinnevennlig?

Ser man på ledernes fordeling på kjønn, kan det ved første øyekast se ut som om offentlig virksomhet er mer «kvinnevennlig» i den forstand at andelen kvinnelige ledere er langt høyere enn i privat sektor: 55 prosent sammenlignet med 24 prosent. Men denne høye andelen kvinnelige ledere har selvfølgelig sammenheng med at offentlig sektor er kvinnedominert – 70 prosent av de sysselsatte er kvinner.

I forhold til antallet sysselsatte er det noen flere kvinner som har lederstillinger i privat sektor enn i offentlig sektor, henholdsvis 4,3 og 3,8 prosent. Dette gjelder 7,8 og 7,1 prosent av mennene.

Flere kvinnelige gründere?

Et stort flertall av alle nyetablerte foretak er såkalte enkeltpersonforetak, og hver tredje nyetablering i 2009 hadde en kvinnelig innehaver. Kvinner utgjorde derimot bare en fjerdedel av innehaverne av allerede etablerte enkeltpersonforetak. Kvinnelige etablerere finnes særlig i helse- og sosialtjenester, undervisning og andre sosiale og personlige tjenester.

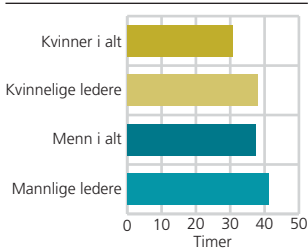
Når det er flere kvinnelige nyetablerere enn innehavere av bestående enkeltpersonforetak, så kan dette bety at kvinner oftere enn før danner slike foretak. Men det kan også bety at menn i større grad lykkes med slike etableringer og at kvinner gir opp underveis.

I 2009 var 40 prosent av styrerepresentantene i allmennaksjeselskaper (ASA) kvinner. Dette gjaldt 17 prosent av styrerepresentantene i aksjeselskaper (AS). ASA er foretak der ingen av deltakerne har personlig ansvar for foretakets forpliktelser. Et ASA vil vanligvis ha flere aksjonærer enn et AS, og har flere krav med hensyn til styre og aksjekapital.

Kvinnelige ledere jobber som menn

Kvinnelige ledere jobber mer enn andre kvinner. Fordi mange kvinner jobber deltid, blir forskjellen i arbeidstid mye mindre mellom kvinner og menn i lederstillinger enn mellom kvinner og menn generelt. Kvinnelige ledere hadde i 2008 en avtalt arbeidstid på 38 timer i uka, det vil si rundt 3 timer mindre enn mannlige ledere. Sysselsatte kvinner ellers hadde en avtalt arbeidstid på 31 timer i uka, 6 timer mindre enn gjennomsnittet for sysselsatte menn.

Utført arbeidstid. 2008

Kilde: Arbeidskraftundersøkelsen.

Flere kvinner på Stortinget og i kommunestyrene

Kvinneandelen på Stortinget og i kommunestyrene økte kraftig fra slutten av 1960-tallet og fram til slutten av 1990-tallet. Etter å ha stagnert på 36 prosent ved stortingsvalgene i 1997 og 2001, økte kvinneandelen til 38 prosent ved valget i 2005, og til 40 prosent i 2009. I kommunestyrene har kvinneandelen økt til 38 prosent etter valget i 2007. I Sametinget er det i 2009 49 prosent kvinner.

Bare i de øvrige nordiske landene finner vi en like stor eller større andel kvinner i de lovgivende forsamlingene: Sverige med 47 prosent, Finland 42 og Danmark 37 prosent kvinner. Til sammenlikning er kvinneandelen i Tyskland 32, Storbritannia 20 og Frankrike 19 prosent.

Rundt 46 prosent av representantene i kommunestyrene ble gjenvalgt i 2007. Bare 39 prosent av kvinnene ble valgt på nytt, mot 50 prosent av mennene.

Færre medlemmer i politiske partier

Færre kvinner og menn er medlemmer av politiske partier i dag enn på 1980-tallet. Nedgangen har vært sterkest for menn. I 1980 var 21 prosent av mennene partimedlemmer og 12 prosent av kvinnene. I 2007 var andelen henholdsvis 9 og 7 prosent.

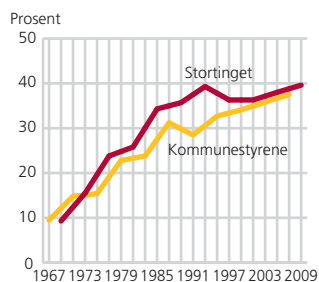
Ordførerne stort sett menn

Etter kommunevalget i 2007 var 97 av landets 430 ordførere kvinner, det vil si at 77 prosent av disse vervene er besatt av menn. Antallet kvinnelige ordførere har økt ved nesten hvert valg siden 1990-tallet, fra 55 valgte i 1991. Ved begge de to siste valgene er det blitt valgt om lag dobbelt så mange kvinnelige varaordførere som ordførere.

Flest kvinner til valgurnene

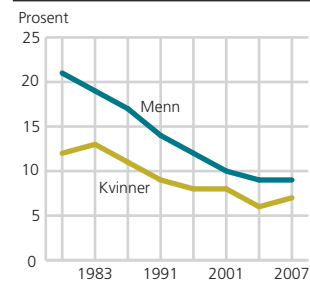
Tradisjonelt har menn hatt en noe høyere valgdeltakelse enn kvinner. Ved de første valgene etter annen verdenskrig var valgdeltakelsen blant menn litt høyere enn blant kvinner. På 1980-tallet var denne forskjellen utjevnet, og senere har flere kvinner enn menn brukt stemmeretten.

Andel kvinner på Stortinget og i kommunestyrene

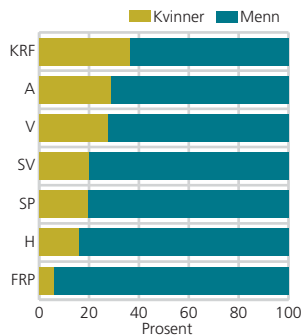
Kilde: Valgstatistikk.

Andel medlemmer av politisk parti. Kvinner og menn i alderen 16-74 år

Kilde: Levekårsundersøkelsene.

Andel kvinnelige og mannlige ordførere ved kommunestyrevalget 2007, fordelt på politiske partier

Kilde: Valgstatistikk.

Mer informasjon:
<http://www.ssb.no/yrkeaku/>
<http://www.ssb.no/aku/>
<http://www.ssb.no/stortingsvalg/>
<http://www.ssb.no/kommvalg/>
<http://www.ssb.no/orgakt/>